

Υπόθεση C-21/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

19 Ιανουαρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Bundesgerichtshof (Γερμανία)

Ημερομηνία της διατάξεως περί παραπομπής:

12 Ιανουαρίου 2023

Εναγόμενος και αναιρεσείων:

ND

Ενάγων και αναιρεσίβλητος:

DR

Αντικείμενο της κυρίας δίκης

Αγωγή επί παραλείψει της εμπορίας φαρμάκων που διατίθενται αποκλειστικά από φαρμακεία μέσω της διαδικτυακής εμπορικής πλατφόρμας Amazon χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση του πελάτη για τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση δεδομένων που αφορούν την υγεία του

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας 95/46/ΕΚ· διάταξη περί παραπομπής σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Αντιτίθενται οι ρυθμίσεις του κεφαλαίου VIII του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων προς εθνικές ρυθμίσεις οι οποίες –πέραν των εξουσιών παρεμβάσεως των αρμοδίων για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της εφαρμογής του κανονισμού εποπτικών αρχών και πέραν

των δυνατοτήτων έννομης προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων—αναγνωρίζουν σε ανταγωνιστές, στην περίπτωση παραβάσεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση αγωγής κατά του παραβάτη ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων επί τη βάση της απαγορεύσεως των αθεμίτων εμπορικών πρακτικών;

2. Αποτελούν τα δεδομένα τα οποία οι πελάτες φαρμακοποιού, ο οποίος εμφανίζεται ως πωλητής σε διαδικτυακή πλατφόρμα πωλήσεων, εισάγουν στην πλατφόρμα αυτή κατά την παραγγελία φαρμάκων που διατίθενται μεν αποκλειστικά από φαρμακεία, πλην όμως δεν απαιτούν ιατρική συνταγή (όνομα του πελάτη, διεύθυνση παραδόσεως και πληροφορίες αναγκαίες για την εξατομίκευση του παραγγελθέντος φαρμάκου που διατίθεται αποκλειστικά από φαρμακεία), δεδομένα που αφορούν την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ καθώς και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΟΠΑ;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1) (στο εξής: ΓΚΠΔ), ιδίως άρθρο 9, παράγραφος 1, και το κεφάλαιο VIII

Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 1995, L 281, σ. 31) (στο εξής: ΟΠΑ), ιδίως άρθρο 8, παράγραφος 1

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (νόμος περί αθεμίτου ανταγωνισμού, στο εξής: UWG), ιδίως άρθρα 3, 3a, 8

Bundesdatenschutzgesetz (ομοσπονδιακός νόμος περί προστασίας δεδομένων, στο εξής: BDSG), όπως ίσχυε ως τις 24 Μαΐου 2018, ιδίως άρθρα 4, 4a, 28

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο ενάγων διατηρεί φαρμακείο. Ο εναγόμενος είναι επίσης φαρμακοποιός και διατηρεί φαρμακείο. Κατέχει άδεια εμπορίας μέσω ταχυδρομείου και διαθέτει το

εμπόρευσμά του και μέσω του Διαδικτύου. Επιπλέον, ο εναγόμενος διέθετε το εμπόρευσμά του, το οποίο συμπεριλαμβάνει φάρμακα που διατίθενται αποκλειστικά από φαρμακεία, κατά το έτος 2017 μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας πωλήσεων «Amazon Marketplace» (στο εξής: Amazon).

- 2 Ο ενάγων βάλλει κατά της εμπορίας, μέσω Amazon, φαρμάκων που διατίθενται αποκλειστικά από φαρμακεία ως αθέμιτη, λόγω μη τηρήσεως των απαιτήσεων του νόμου ως προς τη λήψη συγκαταθέσεως του πελάτη, βάσει των διατάξεων που διέπουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, για τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση δεδομένων που αφορούν την υγεία του. Με την αγωγή του αιτείται την παράλειψη αυτού του είδους της εμπορίας.
- 3 Το Landgericht [πρωτοδικείο, Γερμανία] έκανε δεκτή την αγωγή. Την έφεση του εναγομένου απέρριψε το εφετείο. Ο εναγόμενος εξακολουθεί, με την αίτηση αναιρέσεως, να επιδιώκει την απόρριψη της αγωγής. Ο ενάγων αιτείται να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 4 Η ευδοκίμηση της αιτήσεως αναιρέσεως εξαρτάται από την ερμηνεία του κεφαλαίου VIII του ΓΚΠΔ, του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ και του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΟΠΔ. Ειδικότερα, ερωτάται αν ο ενάγων νομιμοποιείται, ως ανταγωνιστής, να εναγάγει τον παραβάτη ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων λόγω παραβάσεων του ΓΚΠΔ επί τη βάση της απαγορεύσεως των αθεμίτων εμπορικών πρακτικών (προδικαστικό ερώτημα 1). Ερωτάται, επίσης, αν θεωρούνται δεδομένα που αφορούν την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, καθώς και δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΟΠΔ, τα δεδομένα που οι πελάτες του εναγομένου πρέπει να εισάγουν στην πλατφόρμα πωλήσεων κατά την παραγγελία φαρμάκων που διατίθενται μεν αποκλειστικά από φαρμακεία, πλην όμως δεν απαιτούν ιατρική συνταγή (όνομα του πελάτη, διεύθυνση παραδόσεως και πληροφορίες αναγκαίες για την εξατομίκευση του παραγγελθέντος φαρμάκου που διατίθεται αποκλειστικά από φαρμακεία) (προδικαστικό ερώτημα 2).

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 5 Υπό το καθεστώς της ΟΠΔ, ο ενάγων νομιμοποιείτο, ως ανταγωνιστής, να προβάλει με αγωγή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων το αίτημά του για παράλειψη της προσβολής. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν αντιτίθενται οι ρυθμίσεις που περιέχει το κεφάλαιο III της ΟΠΔ σε εθνική νομοθεσία η οποία επιτρέπει στις ενώσεις για την προστασία των καταναλωτών να στρέφονται δικαστικώς κατά των προσώπων τα οποία φέρονται ότι έχουν παραβιάσει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Fashion ID, C-40/17, EU:C:2019:629, σκέψη 63 και διατακτικό 1). Το αυτό ισχύει για την εν λόγω αγωγή ανταγωνιστή. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τα άρθρα

22 ως 24 ΟΠΑ δεν εναρμονίζουν εξαντλητικά τις εθνικές διατάξεις σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα που μπορούν να ασκηθούν κατά προσώπων που φέρονται ότι έχουν παραβιάσει την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Fashion ID, C-40/17, EU:C:2019:629, σκέψη 57).

- 6 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα επιδιώκεται να αποσαφηνισθεί αν αυτή η νομική κατάσταση άλλαξε με την έναρξη ισχύος του ΓΚΠΔ στις 25 Μαΐου 2018.
- 7 Αμφισβητείται αν ανταγωνιστές νομιμοποιούνται, μετά την έναρξη ισχύος του ΓΚΠΔ, να ικανοποιούν αξιώσεις τους από παραβάσεις των διατάξεων του κανονισμού αυτού δια της ασκήσεως αγωγής. Κατά μία άποψη, ο ΓΚΠΔ ρυθμίζει εξαντλητικώς τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του που αφορούν το δίκαιο προστασίας δεδομένων· κατά την άποψη αυτή, δεν υφίσταται ενεργητική νομιμοποίηση ανταγωνιστών βασιζόμενη στο δίκαιο ανταγωνισμού. Άλλοι θεωρούν ότι δεν είναι εξαντλητικές οι ρυθμίσεις που έχουν θεσπισθεί στον ΓΚΠΔ για τη διασφάλιση της εφαρμογής του και ότι, ως εκ τούτου, οι ανταγωνιστές εξακολουθούν να νομιμοποιούνται να ικανοποιούν, δια της ασκήσεως αγωγής, αξιώσεις παραλείψεως.
- 8 Το επίμαχο ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί με σαφήνεια.
- 9 Από το γράμμα του ΓΚΠΔ, και συγκεκριμένα των διατάξεων του κεφαλαίου VIII αυτού, στο οποίο ρυθμίζονται οι προσφυγές, η ευθύνη και οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων των απαιτήσεων που έχουν θεσπισθεί στον κανονισμό ως προς τη νομιμότητα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν προκύπτει σαφής απάντηση στο ερώτημα αυτό. Ανταγωνιστές δεν αναφέρει ο κανονισμός σε κανένα σημείο του.
- 10 Η ερμηνεία, λαμβανομένης υπόψη της συστηματικής διαρθρώσεως των διατάξεων του ΓΚΠΔ που αφορούν τη διασφάλιση της εφαρμογής του, επίσης δεν διασαφηνίζει αν ο νομοθέτης της Ένωσης με τον κανονισμό αυτό –σε αντίθεση προς ό,τι είχε κάνει με την ΟΠΑ– ενοποίησε όχι μόνον τις διατάξεις για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και τις διατάξεις για την προάσπιση των δικαιωμάτων που αυτός θεσπίζει.
- 11 Ο ΓΚΠΔ προβλέπει, στα άρθρα 57 και 58, για τις εποπτικές αρχές κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, και του άρθρου 4, σημείο 21, εκτεταμένα καθήκοντα και αρμοδιότητες παρακολουθήσεως και διασφαλίσεως της εφαρμογής του κανονισμού αυτού (πρβλ. και την αιτιολογική σκέψη 129). Εκ τούτου θα μπορούσε να συναχθεί ότι ο νομοθέτης της Ένωσης εκτιμά, κατά βάση, ότι η εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού διασφαλίζεται από τις εποπτικές αρχές («public enforcement»). Ο ΓΚΠΔ σκοπεί να διασφαλίσει την, κατ' αρχήν πλήρη, εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322, σκέψη 57).
- 12 Επιπλέον, ο ΓΚΠΔ θέτει στη διάθεση των υποκειμένων των δεδομένων στο άρθρο 77, παράγραφος 1, στο άρθρο 78, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και στο

άρθρο 79, παράγραφος 1, δυνατότητες εννόμου προστασίας. Το ότι σε εκάστη των διατάξεων αυτών περιέχεται η φράση «με την επιφύλαξη τυχόν άλλων προσφυγών» ίσως σημαίνει ότι η ρύθμιση περί των μέσων έννομης προστασίας δεν είναι αποκλειστική.

- 13 Η ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση αγωγής από τον ανταγωνιστή, πάντως, μάλλον δεν βασίζεται στο άρθρο 84, παράγραφος 1, ΓΚΠΔ, κατά το οποίο τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις σχετικά με τις άλλες κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις του κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλισθεί ότι εφαρμόζονται. Ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση αγωγής από ανταγωνιστές δεν μπορεί, εντός του συστήματος του ΓΚΠΔ, να συνιστά «κύρωση», ήδη εκ του λόγου ότι ο νομοθέτης της Ένωσης διακρίνει, στο κεφάλαιο VIII του κανονισμού, ρητώς μεταξύ προσφυγών, ευθύνης και κυρώσεως και εκ του λόγου ότι από την όλη οικονομία του άρθρου 84, του άρθρου 83 και των αιτιολογικών σκέψεων 148 ως 152 του κανονισμού προκύπτει ότι οι κυρώσεις κατά την έννοια του άρθρου 84 του ΓΚΠΔ συνιστούν διοικητικές και ποινικές κυρώσεις κατά παραβάσεων (πρβλ. Δικαστήριο, απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322, σκέψη 49).
- 14 Από την άλλη πλευρά, ο ΓΚΠΔ δεν περιέχει ρύθμιση αποκλείουσα τη δίωξη παραβάσεων του δικαίου προστασίας δεδομένων ως αθεμίτων εμπορικών πρακτικών (πρβλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα R. de la Tour στην υπόθεση Facebook Ireland, C-319/20, EU:C:2021:979, σημείο 51). Όθεν, είναι αμφίβολο αν ο ΓΚΠΔ έχει εξαντλητικό χαρακτήρα και ως προς παραβάσεις βασιζόμενες στο δίκαιο ανταγωνισμού.
- 15 Ο ρυθμιστικός σκοπός, ο οποίος πρέπει να συνεκτιμάται κατά την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης εκ παραλλήλου προς τη λεκτική διατύπωση και την όλη οικονομία των ρυθμίσεων, επίσης δεν παρέχει σαφή απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα.
- 16 Η ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση αγωγής από τον ανταγωνιστή, στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού ενδεχομένως να μην συμβιβάζεται με τον σκοπό της εναρμονίσεως τον οποίον επιδίωξε ο νομοθέτης της Ένωσης θεσπίζοντας τον ΓΚΠΔ.
- 17 Υπό το καθεστώς της ΟΠΔ υφίστατο στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όχι μόνο διαφορετικό επίπεδο προστασίας δεδομένων, αλλά υπήρχαν και διαφορές στην εφαρμογή των διατάξεων για την προστασία δεδομένων. Από τις αιτιολογικές σκέψεις 11 ως 13 του ΓΚΠΔ προκύπτει η στόχευση του νομοθέτη της Ένωσης να επιλύσει αμφότερα τα θέματα ενοποιώντας τοιουτοτρόπως και το επίπεδο προστασίας δεδομένων εντός της Ένωσης. Αν ιδιώτες, δηλαδή ανταγωνιστές, μπορούσαν να αξιώσουν την εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου προστασίας δεδομένων συμπληρωματικώς προς τους μηχανισμούς που προβλέπει ο κανονισμός, αυτό πιθανώς να αντέβαινε προς τον ενοποιητικό αυτό σκοπό.

- 18 Ούτε είναι αναμφίβολο ότι υφίσταται κενό προστασίας στο σύστημα εφαρμογής του ΓΚΠΔ, το οποίο θα έπρεπε να πληρωθεί διά της αναγνωρίσεως ενεργητικής νομιμοποιήσεως στους ανταγωνιστές προς άσκηση αγωγής βάσει των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο σεβασμός της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενός προσώπου υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής. Αντιστοίχως, ο ΓΚΠΔ ρυθμίζει εκτεταμένα τα καθήκοντα και τις εξουσίες των εποπτικών αρχών. Ενδεχομένως υφίσταται ο κίνδυνος ενδεχόμενος ανταγωνισμός κατά την εφαρμογή του δικαίου προστασίας δεδομένων μεταξύ των εποπτικών αρχών, αφενός, και των πολιτικών δικαστηρίων, αφετέρου, να οδηγήσει σε κατάργηση των διαφοροποιημένων εξουσιών των εποπτικών αρχών και σε παρεκκλίσεις κατά την εφαρμογή του δικαίου προστασίας δεδομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πάντως, πρέπει συναφώς να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ, ούτως ή άλλως τέτοιος ανταγωνισμός υφίσταται ήδη υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
- 19 Υπέρ της παραδοχής ότι οι ανταγωνιστές εξακολουθούν να νομιμοποιούνται ενεργητικώς προς άσκηση αγωγής βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού συνηγορεί, ενδεχομένως, το ότι, με τον τρόπο αυτό, θα διατηρείτο μια επιθυμητή, σύμφωνα με την αρχή της πρακτικής αποτελεσματικότητας («effet utile»), πρόσθετη δυνατότητα εννόμου επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται, όπως εκθέτει η αιτιολογική σκέψη 10 του ΓΚΠΔ, το υψηλότερο δυνατό επίπεδο προστασίας δεδομένων. Η άσκηση αγωγής από τους ανταγωνιστές συνιστά μια ιδιαιτέρως αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου. Όπως ακριβώς μια αντιπροσωπευτική αγωγή, η άσκηση αγωγής από τους ανταγωνιστές καθιστά δυνατή την πρόληψη μεγάλου αριθμού παραβιάσεων των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και είναι, κατά τούτο, αποτελεσματικότερη από την αγωγή που μπορεί να ασκήσει ένα μεμονωμένο πρόσωπο το οποίο θίγεται ατομικά και συγκεκριμένα από προσβολή του δικαιώματός του για προστασία των προσωπικών του δεδομένων κατά του παραβάτη (πρβλ. Δικαστήριο, απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322, σκέψη 75).
- 20 Το πρώτο προδικαστικό ερώτημα δεν έχει ακόμη διευκρινισθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Από την απόφασή του «Meta Platforms Ireland» της 28ης Απριλίου 2022 δεν προκύπτει σαφής απάντηση στο ερώτημα αυτό. Το Δικαστήριο άφησε ρητώς ανοικτό το ζήτημα της ενεργητικής νομιμοποιήσεως ανταγωνιστή (πρβλ. Δικαστήριο, απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322, σκέψη 50).

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

- 21 Η ευδοκίμηση της αιτήσεως αναιρέσεως εξαρτάται, επιπλέον, από το αν τα δεδομένα, τα οποία πελάτες του εναγομένου πρέπει να εισάγουν στη διαδικτυακή πλατφόρμα πωλήσεων κατά την παραγγελία φαρμάκων τα οποία διατίθενται μεν αποκλειστικά από φαρμακεία, πλην όμως δεν απαιτούν ιατρική συνταγή (όνομα του πελάτη, διεύθυνση παραδόσεως και πληροφορίες αναγκαίες για την

εξατομίκευση του παραγγελθέντος φαρμάκου που διατίθεται αποκλειστικά από φαρμακεία), συνιστούν δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΟΠΔ, καθώς και δεδομένα που αφορούν την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ.

- 22 Η αξίωση παραλείψεως την οποία ο ενάγων στηρίζει στον κίνδυνο επαναλήψεως και η οποία έχει μελλοντικό χαρακτήρα υφίσταται μόνον αν η επίμαχη συμπεριφορά του εναγομένου και ήταν παράνομη τη χρονική στιγμή τελέσεώς της και είναι παράνομη τη χρονική στιγμή συζητήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως. Οι εθνικές διατάξεις για το επιτρεπτό της επεξεργασίας δεδομένων που αφορούν την υγεία, την παράβαση των οποίων προβάλλει ο ενάγων και δια των οποίων μεταφέρθησαν στο γερμανικό δίκαιο το άρθρο 8, παράγραφος 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', και παράγραφος 3, της ΟΠΔ, αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 9, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχεία α' και η', του ΓΚΠΔ.
- 23 Η επίμαχη συμπεριφορά ήταν, κατά τον χρόνο τελέσεώς της, παράνομη, αν κατά την εν λόγω διαδικασία παραγγελίας έτυχαν επεξεργασίας δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΟΠΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, της ΟΠΔ, τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία. Στη ρύθμιση αυτή υπάρχουν εξαιρέσεις. Από αυτές, σχετικές με την επίδικη διαφορά φαίνεται να είναι, στην καλύτερη περίπτωση, η ρητή συγκατάθεση (άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της ΟΠΔ) και η επεξεργασία των δεδομένων με τον σκοπό παροχής ιατροφαρμακευτικής αγωγής (άρθρο 8, παράγραφος 3, της ΟΠΔ). Οι προϋποθέσεις των εξαιρετικών αυτών διατάξεων δεν πληρούνται εν προκειμένω. Ως εκ τούτου, κρίσιμο είναι αν οι πληροφορίες, τις οποίες οι πελάτες του εναγομένου πρέπει να εισάγουν στη διαδικτυακή πλατφόρμα πωλήσεων κατά την παραγγελία φαρμάκων τα οποία διατίθενται μεν αποκλειστικά από φαρμακεία, πλην όμως δεν απαιτούν ιατρική συνταγή, συνιστούν δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, ΟΠΔ.
- 24 Οι προρρηθείσες διατάξεις για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αντικαταστάθηκαν, με ισχύ από τις 25 Μαΐου 2018, από τις ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν στο άρθρο 9 του ΓΚΠΔ (άρθρο 94, παράγραφος 1, άρθρο 99, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ). Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων φυσικού προσώπου που αφορούν την υγεία. Αυτό, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ, δεν ισχύει στις – ενδεχομένως σχετικές εν προκειμένω – περιπτώσεις της συγκαταθέσεως (άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ΓΚΠΔ) και της παροχής υγειονομικής περιθάλψεως (άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο η', σε συνδυασμό με την παράγραφο 3, του ΓΚΠΔ). Οι προϋποθέσεις των εξαιρετικών αυτών διατάξεων δεν πληρούνται εν προκειμένω. Ως εκ τούτου, κρίσιμο είναι αν τα δεδομένα παραγγελίας που αφορά η υπό κρίση διαφορά συνιστούν δεδομένα που αφορούν την υγεία κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 15, και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ.

- 25 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι με τη μεταβολή της νομικής καταστάσεως από ενάρξεως ισχύος του ΓΚΠΔ δεν έχει επέλθει αλλαγή των ουσιαστικών απαιτήσεων που ισχύουν κατά το δίκαιο της Ένωσης για την ειδική κατηγορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την υγεία. Και το Δικαστήριο φρονεί ότι είναι ενιαίοι οι κανόνες της ΟΠΑ και του ΓΚΠΔ για την ερμηνεία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (πρβλ. Δικαστήριο, απόφαση της 1ης Αυγούστου 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, σκέψεις 117 ως 128). Όθεν, η έννοια των δεδομένων που παρέχουν πληροφορίες για την υγεία μάλλον συμπίπτει με την έννοια των δεδομένων που αφορούν την υγεία, οπότε με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα ενδέχεται η ερμηνεία αμφοτέρων εννοιών να μπορεί να διευκρινισθεί κατά τρόπο ενιαίο.
- 26 Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί σαφώς.
- 27 Σύμφωνα με το άρθρο 4, σημείο 15, του ΓΚΠΔ, δεδομένα που αφορούν την υγεία είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας του. Σύμφωνα με το άρθρο 4, σημείο 1, του ΓΚΠΔ, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα ή δεδομένα θέσης.
- 28 Η επίδικη διαφορά έχει την ιδιαιτερότητα ότι το αγωγικό αίτημα αφορά, χωρίς περιορισμούς, την εμπορία, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας πωλήσεων Amazon, φαρμάκων που διατίθενται αποκλειστικά από φαρμακεία. Πελάτες του εναγομένου μπορούν να παραγγέλλουν στην εν λόγω πλατφόρμα και φάρμακα που διατίθενται αποκλειστικά από φαρμακεία χωρίς να απαιτούν ιατρική συνταγή. Στην περίπτωση φαρμάκων που δεν απαιτούν ιατρική συνταγή, δεν υφίσταται ιατρική συνταγή, από την οποία να προκύπτει για ποιον έχει συνταγογραφηθεί το φάρμακο αυτό και ποιος, συνεπώς, πρέπει να το λάβει. Στην περίπτωση φαρμάκων που δεν απαιτούν ιατρική συνταγή δεν αποκλείεται, επομένως, ο αγοραστής, του οποίου τα δεδομένα παραγγελίας (όνομα του πελάτη, διεύθυνση παραδόσεως και οι πληροφορίες που χρειάζονται για την εξατομίκευση του παραγγελθέντος φαρμάκου που διατίθεται αποκλειστικά από φαρμακεία) επεξεργάζεται ο ίδιος ο εναγόμενος ή η Amazon για λογαριασμό του, να μην είναι εκείνος που καταναλώνει το παραγγελθέν φάρμακο, αλλά να αγοράζει ο αγοραστής τα φάρμακα για τρίτους και να τους τα προωθεί.
- 29 Είναι αμφίβολο αν πληροφορίες συνιστούν δεδομένα που αφορούν την υγεία και στην περίπτωση που θα πρέπει, όχι με βεβαιότητα αλλά απλώς με ορισμένη πιθανότητα, να θεωρηθεί ότι το φυσικό πρόσωπο που ταυτοποιείται ή μπορεί να ταυτοποιηθεί μέσω ονόματος και διευθύνσεως παραδόσεως θα είναι και εκείνο που θα καταναλώσει το παραγγελθέν φάρμακο και ότι, επομένως, από τα

δεδομένα παραγγελίας στο σύνολό τους προκύπτει πληροφορία σχετικά με την κατάσταση της υγείας του.

- 30 Από το γράμμα του άρθρου 4, σημείο 15, και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ και από την αιτιολογική σκέψη 35 του ΓΚΠΔ δεν προκύπτουν σαφείς ενδείξεις προς απάντηση αυτού του ερωτήματος.
- 31 Πάντως, για την έννοια των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ το Δικαστήριο έχει αποφασίσει ότι αυτή πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως, καθώς η ΟΠΔ και ο ΓΚΠΔ σκοπούν τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων –ιδίως της ιδιωτικής τους ζωής– έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν (Δικαστήριο, απόφαση της 1ης Αυγούστου 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, σκέψη 125). Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι πληροφορίες συνιστούν δεδομένα που αφορούν την υγεία και στην περίπτωση που θα πρέπει, όχι με βεβαιότητα, αλλά απλώς με ορισμένη πιθανότητα, να θεωρηθεί ότι το φυσικό πρόσωπο που ταυτοποιείται ή μπορεί να ταυτοποιηθεί μέσω ονόματος και διεύθυνσεως παραδόσεως θα είναι και εκείνο που θα καταναλώσει το παραγγελθέν φάρμακο.